

Etatsstyring 2024

Tilbakemelding til Høgskulen på Vestlandet

Dato og versjon:

21. juni 2024 – endelig tilbakemelding

1. Overordnet vurdering av resultater på sektormålene – institusjonens bidrag til måloppnåelsen

Høgskulen på Vestlandet (HVL) har en tydelig profesjons- og arbeidslivsrettet profil, og har et viktig regionalt ansvar for utdanning, forskning og innovasjon på Vestlandet.

HVL har en omfattende studieportefølje, med særlig vekt på profesjonsutdanningene. Høgskolen er en viktig leverandør av sykepleier-, lærer- og ingeniørkandidater, og er med sin flercampusstruktur en viktig bidragsyter i å nå sektormålet om god tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet. Samtidig rapporterer HVL om utfordringer knyttet til studentrekruttering og gjennomstrømning.

I tråd med universitetsambisjonene jobber HVL aktivt med å styrke forskningsaktiviteten og kan vise til positiv utvikling på flere områder, deriblant i eksternfinansiering, førstestillingskompetente årsverk og antall aktive doktorgradsstudenter. Departementet forventer fortsatt god utvikling på disse områdene.

2. Måloppnåelse på utviklingsavtalen

Overordnet

HVL rapporterer i all hovedsak tilfredsstillende på utviklingsavtalen og i tråd med de mål og styringsparameterne som er satt. Årsrapporteringen viser at HVL er godt i gang med å følge opp ny virksomhetsstrategi og utviklingsavtalen. HVL kan vise til positive utviklingstrekk innenfor alle målområdene, samtidig som det fortsatt det er rom for utvikling på flere av styringsparameterne. Det er vekst i eksternfinansiering, men HVL er fortsatt godt under det nasjonale snittet i inntekter fra Forskningsrådet, EU og annen bidrags- og oppdragsvirksomhet. På utdanningsområdet peker HVL på utfordringer med studentrekruttering og gjennomføring.

Mål 1 – Forskinga ved HVL held høg internasjonal kvalitet og er med på å forme samfunns- og arbeidslivet

HVL ønsker å styrke sin posisjon som forskningsinstitusjon og kan vise til en gradvis økning i førstestillingskompetente årsverk og antall aktive doktorgradsstudenter de siste årene. I etatsstyringsmøtet viste HVL til at forskningsorienteringen ved institusjonen er styrket, men at arbeidet med å utvikle og vedlikeholde kvalitet i forskningen er et krevende og langsiktig arbeid. Utviklingen for doktorgradsstudenter som gjennomfører på normert tid og for publiseringspoeng per faglig årsverk har en negativ utvikling i 2023. Publiseringspoengene er under snittet for både universitetene og statlige høyskoler. HVL informerte i etatsstyringsmøtet om at de ser på mulige årsaker til nedgangen i publiseringspoeng og at et

økt kvalitetsfokus kan ha medvirket til nedgangen. Når det gjelder ph.d.-utdanningen viste høyskolen til at de har gjort seg viktige erfaringer med oppbygging og gjennomføring av programmer, og ser blant annet at gjennomføringskulturen må styrkes, men at det også er flere individuelle årsaker til den negative utviklingen i gjennomføring på normert tid. Departementet registrerer at HVL arbeider med tiltak på flere områder for å øke kvaliteten i forskningen.

Eksternfinansieringen fra Norges forskningsråd og EU øker, men er fremdeles på et lavere nivå enn det nasjonale snittet. Departementet merker seg at HVL har hatt en positiv utvikling på indikatoren «andre bidrag- og oppdragsinntekter per vitenskapelig ansatt», men at det fremdeles ligger på et lavere nivå enn læresteder det er naturlig å sammenligne med. HVL ga i etatsstyringsmøtet uttrykk for at eksternfinansieringen må øke betydelig for at HVL skal være en bærekraftig forskningsinstitusjon, men at arbeidet med å bygge seg opp som forskningsinstitusjon vil komme under press gitt dagens økonomiske rammebetingelser.

I tråd med regjeringens nye strategi for å øke næringslivets investering i FoU må alle UH-institusjoner legge til rette for mer samarbeid og samspill mellom UH-sektor og næringsliv. HVL fortalte i etatsstyringsmøte at det skal jobbes ytterligere med dette fremover, spesielt med mål om å samarbeide med større aktører som også er villige til å bidra med finansiering av prosjekter. Departementet ser frem til å følge utviklingen på dette området.

Departementet merker seg at HVL jobber strategisk med å få til mer tverrfaglig forskningssamarbeid og at tverrfaglige satsinger er satt i gang. Årsrapporten gir flere eksempler på tverrfaglige satsinger, men departementet vurderer at det er vanskelig å få en overordnet innsikt i dette.

Mål 2 – Dei profesjons- og arbeidslivsretta utdanningane ved HVL skal dekkje framtidens kompetansebehov

HVL jobber godt med å sørge for relevans i studietilbudet. Kandidatundersøkelsen gjennomført høsten 2022 viser at uteksaminerte kandidater fra HVL raskt får relevant jobb og at de i stor grad opplever utdanningene som arbeidslivsrelevante. Samtidig rapporterer HVL om utfordringer med studentrekruttering og hadde i 2023 flere ledige studieplasser enn tidligere år. I etatsstyringsmøtet er HVL tydelige på at rekrutteringsutfordringene er størst på de mindre campusene og at de merker det særlig på lærer- og sykepleierutdanningene. Departementet merker seg at HVL har stor oppmerksomhet på saken og at flere tiltak er iverksatt, og vil følge utviklingen.

HVL peker i årsrapporten på utfordringer med gjennomføring, både på bachelor og master. På master ligger høyskolen under det nasjonale snittet og har hatt en jevn nedgang over tid. På bachelor ligger høyskolen over det nasjonale snittet, men uttrykker selv at de ikke er fornøyde med utviklingen. I årsrapporten påpeker HVL at flere tiltak er gjennomført for å bedre gjennomføringen, men at det ikke har vært nok. I etatsstyringsmøtet fortalte HVL at de har satt i gang et systematisk arbeid for å finne årsaker, samt at de har kartlagt hvordan fakultetene jobber med gjennomføring. Departementet vil følge utviklingen og oppfordrer HVL til å dele eventuelle tiltak og erfaringer fra arbeidet på tvers av sektoren.

Departementet merker seg at HVL jobber godt med studentmobilitet og internasjonalisering i studieprogrammene. HVL kan blant annet vise til god utvikling i studentmobilitet og har over

tid hatt en god deltakelse i Erasmus+. Departementet vurderer dette som en positiv utvikling og forventer en fortsatt innsats for økt studentmobilitet og internasjonalisering.

Departementet merker seg at HVL har gjennomført et omfattende utviklingsarbeid for å gjøre studietilbudet mer fleksibelt. Antall deltidsstudenter og studenter på nettbaserte studier har hatt en solid økning, og HVL ligger godt over det nasjonale snittet i andel studenter på fleksible studieprogram.

Mål 3 – HVL er ein samskapande høgskule med levande campusar som tek ei tydeleg regional rolle

HVL jobber systematisk og enhetlig med utviklingen av alle sine campuser. Det er et mål for HVL å ha levende campus på alle sine fem studiesteder og at studier skal tilbys på tvers av campusene. Samtidig er HVL tydelige på at den sviktende studentrekrutteringen på flere av campusene og ved flere av de store profesjonsutdanningene kan utfordre dette arbeidet fremover. I etatsstyringsmøtet peker HVL på at utgifter til arealer utgjør en stadig større del av bevilgningen, men at de er opptatt av å effektivisere og få ned kostnadene.

HVL rapporterer om flere eksempler på samskaping mellom ulike fagmiljøer internt på høyskolen og med ulike aktører i regionen. Basert på rapporteringen var det imidlertid ikke tydelig for departementet hvordan HVL vurderer utviklingen på denne styringsparameteren. I etatsstyringsmøtet trakk HVL frem at de har lange tradisjoner for samarbeid i regionen, særlig med det offentlige, og at mye av dette arbeidet dreier seg om videreføring og -utvikling av samarbeidet. Samtidig jobber HVL aktivt for å få til økt samarbeid med det private næringslivet, særlig med større aktører. Departementet ser frem til å følge utviklingen.

3. Andre saker

Ny universitets- og høyskolelov

Stortinget har vedtatt ny universitets- og høyskolelov, som vil tre i kraft 1. august 2024. Departementet forventer at HVL setter seg inn i den nye loven og hvordan den skal forstås og at HVL tilpasser sin praksis og sitt regelverk til den nye loven. Departementet forutsetter også at HVL setter seg inn i hvilke særlige utfordringer i universitets- og høyskolesektoren loven er ment å løse, og hvilke forventninger departementet og Stortinget har til endringer i praksis og bedre samordning mellom institusjonene. Vi viser til brev fra departementet datert 11. mars 2024 til universiteter og høyskoler om avklaringer og forventninger i forbindelse med ny lov.

Informasjonssikkerhet

Departementet legger merke til at HVL har styrket arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. Departementet forventer at anbefalingene om informasjonssikkerhet og personvern i brev til HVL fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse følges, og vil følge dette opp i etatsstyringen neste år. Vi forventer at HVL aktivt bruker Riksrevisjonens rapport om informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren i arbeidet.

4. Innmeldte saker

SAK 1 – HVL som flercampusinstitusjon

HVL trekker frem de særskilte utfordringene som kommer ved å være en flercampusinstitusjon, særlig når det gjelder høyere kostnader. HVL peker på at det i en tid med sviktende rekruttering, spesielt til en del av de store profesjonsutdanningene, er viktig å opprettholde beredskapen og aktiviteten i disse utdanningene også på mindre campuser. Å lykkes med dette krever forutsigbare rammer og stabil finansiering. HVL ønsker at fjorårets satsing på flercampusinstitusjoner i statsbudsjettet videreføres og trappes opp.

I statsbudsjettet for 2024 ble rammebevilgningen til UH-institusjonene styrket som følge av flytting av midler fra søknadsbaserte ordninger i HK-dir. 200 mill. kroner ble tildelt for å styrke det desentraliserte og fleksible studietilbudet, og i fordelingen ble flercampusinstitusjonene prioritert. Departementet merker seg omstillingsarbeidet HVL gjør for å håndtere utfordringene som kommer ved å være en flercampusinstitusjon, særlig i en situasjon med sviktende rekruttering til de store profesjonsutdanningene. For øvrig viser departementet til at spørsmål om økt rammebevilgning behandles i de ordinære budsjettprosessene.

SAK 2 – Tildelingsbrevet for 2024

I tildelingsbrevet for 2024 pekes det på at HVL skal prioritere lærer- og helse- og sosialfagsutdanningene, og at de har ansvar for å øke rekrutteringen. HVL peker på at det i tildelingsbrevet også står at det kan bli aktuelt å flytte midler mellom institusjoner dersom opptak og produksjon ikke gjenspeiler forventningene om utvidet kapasitet i utdanningene. HVL opplever dette som delvis motsigende signaler og ønsker en dialog med departementet om tematikken.

I etatsstyringsmøtet oppklarte departementet at formuleringen i tildelingsbrevet om at det kan bli aktuelt å flytte midler mellom institusjoner gjelder de 10 nye studieplassene i IKT. Departementet presiserte også at formuleringen gjelder målene om utvidet kapasitet og at nedgang i søkertall nasjonalt ikke i utgangspunktet er tenkt som begrunnelse for å flytte midler.

SAK 3 – Profesjonsmeldingen

HVL trekker frem en bekymring om at profesjonsmeldingen ønsker en større vektlegging av erfaringskunnskap på bekostning av forskningsbasert kunnskap. HVL trekker også frem de foreslåtte endringene i ny forskrift om stillingsstruktur for høyere utdanning, som ser ut til å legge vekt på den samme forskyvningen mot det mer erfaringsbaserte. HVL påpeker at meldingen behandles i Stortinget samme dag som etatsstyringsmøtet, men ønsker likevel å løfte problemstillingene i møtet.

Departementet viser til Stortingets behandling av meldingen, samt høringsrunden om forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger som HK-dir gjennomførte tidligere i vår. Departementet takker for innspill.

Deltakere etatsstyringsmøte

KD	HVL
Maria Tagmatarchi Storeng	Arvid Hallén
Stig Øvrebø	Wenche Kjølås
Susanne Sollie	Sissel Rosland
Øydis Hagen	Frida Høisæther
Katja Evjen	Gunnar Yttri
Jørgen Valseth	Helge Skugstad
	Anne-Grethe Naustdal